

De llenyetaire a Duc DIVAGACIONS

(conte persa)

Una vegada havia en unes terres molt llunyanes un llenyetaire que es deia Juli i vivia en una barraca de branques d'arbres i s'hi plovia en tota ella. Un dia que Juli tallava llenya per vendre-la al poble va sentir uns sorolls, va mirar i després va veure a 20, ó 25 homes que discutien acaloradament i un d'ells va dir: Al pasar per la ciutat de Aeroakus he vist una gran tenda de tapissos i estores que valen un Potosí. Deseguida varen montar a cavall i es varen perdre de vista en pocs minuts.

Juli va marxar d'allà i al cap de dues hores de caminar va trobar a un amic seu que es deia Mahomet, i Juli li va explicar lo dels bandits. Mahomet amb aquella explicació no va saber-se contenir les llàgrimes i es va posar a plorar com un nen.

—Però què tens?— li va dir Juli

—Que aquella tenda és meua— va respondre Mahomet.

Juli i Mahomet es varen dirigir depressa a la ciutat després de molt caminar.

Al dematí següent la casa de Mahomet estava igual. Era que els lladres s'havien anat a la casa del ric Duc de Arrobedul.

Tot el món s'en va anar a casa del Sr. Duc. Aquest va dir que donava 1 milió de duros al qui els podés capturar.

Mahomet ho va dir a Juli i aquest cada dia vigilava. Per fi un dia els va veure que dormien en el bosc. Juli va marxar cap a la ciutat a avisar al Duc i amb 40 homes varen marxar cap al bosc on no hi trobaren res.

Però un dia els lladres varen caure a la trampa el Sr. Duc s'havia apoderat dels lladres els quals va mandar que els hi donessin 40 pals i tallar-los'hi el cap.

Uns quants lladres es varen escapar; el Sr. Duc els perseguí dies i més dies i els varen perdre de vista; en ple desert varen haver de parar. Al cap de dos dies estaven en perill de mort. No tenien res per menjar ni beure, Juli va també per la seva sort i els va anar a buscar trobant-los la meitat morts i al Duc estabornit. Juli els va dar beure i menjar i

Una estança reduïda, vorejada de parets groguenques i mal emblanquinades i un sostre baix que mostra les vigues mig corcades en algunes de les quals hi passa mal clavada l'instal·lació del llum elèctric, aquell cordó que s'endevina ha sigut blanc i de quin es penja la bombeta que despren una claror mig rogenca que vagament arriba a clarejar damunt les taules de fusta desiguals esquerdades i plenes de taques de no sé quins líquids vessats fa temps. Cadires ben diferents l'una de l'altra i algun banc que volten les taules. En un recó de l'estança un tauler alt que recorda el bon temps d'algun establiment antic, ple d'ampolles de vi de diferents colors i graus alcohòlics, aiguardents i algunes mostrant etiquetatges tots rogencs i untuosos; vasos, copes i la palanquilla per on passen a rentar-se tota aquella munió de vidre un cop se n'ha engolit aquella mistela, garnatge o vi negre.

Es una estança reduïda i ennegrida per la boira d'aquell fum espès que a bocanades llencen aquells homes que xuclen febrosament uns caliquenys enfortits i que han estat encesos qui sap les vegades.

Es una estança impregnada d'aquell fum i boira i sentors de vins i fortor de tabac que no surt d'allà dins, que hi queda perpetuat, que cada dia sembla el mateix d'ahir i apar no renovar-se mai.

Aquell fum que es l'ambient d'aquells homes que s'hi submergeixen dins la seva densitat el respiren gojosament fins a quedar-ne embriagats, que es quan es produeixen aquells enraonaments acalorats, discussions i veus rogalloses. Homes que s'acoblen allà dintre per passar-hi hores de dia i nit, bo i jugant, bevent i cantant. Homes que fins les seves robes en queden amarades d'aquelles sentors: homes que no po-

junts varen marxar a la ciutat on a Juli li va ésser entregada la recompensa merescuda per la seva abnegació i sacrificis.

PERE CANER

(12 anys)

den sostreure's a aquelles sentors; sentors de fum, fum i boira que'ls atrau viciosament dins aquella estança reduïda on hi retronen les blasfèmies i el vi hi campeja, com amo i senyor d'aquelles boques que xuclen i masteguen caliquenys, i d'aquelles gorjes que entonen el cant a cor amb desafinaments que ensordeixen per la seva estridència.

Estança de taverna. Taverna de ciutat, taverna de vila o llogaret. Sempre la mateixa taverna.

Gent de taverna. Ací i allà sempre la mateixa gent de taverna. Homes ferrenys i d'afeblits cares vermellores i d'ulls espurnejants, mans rugoses i vestidures desplanxades. Gent de taverna. Homes violents que viuen dins les tenebres del món enfibrats pel defici del veure i jugar. Homes de cor bo i homes de cor ruí, tots barrejats en el mateix viure. Diversitats de sentiments i consciències, però tots un mateix daler, un sol esbargiment, una mateixa vida, un sol fi. La taverna.

II

A fora i a la façana un rètol lluminós vermell d'un nom simbòlic, tal volta estrafet, com flama que atrau al papelló, persisteix mostrant aquelles lletres fosquejades, en l'insistència de fer traspasar les portes de cristall ajupint-se sota d'aquelles tota aquella gent escollida i privilegiada que no pot sostreure's a la lluisor d'aquell rètol lluminós vermell de nom simbòlic.

Un cavaller obre la porta de cristall i s'oeix un xic confosa una música descabellada de Jaz amb sons d'instruments exòtics i de ritmes monòtons que son sempre els mateixos.

Una estança luxosa amb clarors de llum filtrada, tènue, neta, que sembla que us besa; un embriagament de perfums i un encant de dames vestides lleugerament amb fines robes que destaquen plenament les excels formes femenines mostrant el fi pellatge de ses esquenes nues i contorsives. Joves i cavallers dancen i flirtegen amb les respectives dames i damiseles, que fluctuen amb exuberància dins aquell ambient de luxe, riquesa i llibertat amb barrages d'escuma de xampany i el dringar de còctales; Còctail! heus-ací l'ambriagament distingit,